Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anuncĭurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

# GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 173. Braşovŭ, Sâmbătă 6 (18) Augustŭ 1888.

**Din causa sf. sěrbătorĭ de mâne, diarulŭ nu va apăré până Lunĭ séra.**

**Braşovŭ**, 5 Augustŭ st. v. 1888.

In revista de erĭ amŭ arătatŭ cum apreţiéză organulŭ de frunte alŭ stângeĭ estreme maghiare resultatele regimuluĭ Taaffe din Austria. Astădĭ voimŭ sě schiţămŭ părerile diarelorŭ de căpeteniă cehice privitóre la isprăvile regimuluĭ.

„Politik" din Praga dice că amintindu-se meritele contelui Taaffe de-a fi adusŭ pe Cehĭ în parlamentŭ, de-a fi ridicatŭ puterea armată a imperiuluĭ şi de-a fi făcutŭ reforme sociale, n'ar trebui sě se uite, că acésta este a se datori mai cu sémă jertfelorŭ aduse de parlamentŭ şi de popóre. Décă este lăudatŭ contele Taaffe, că n'a făcut concesiunĭ, carĭ nu se puteau uni cu interesele statuluĭ, atuncĭ succesulŭ acesta nu l'a costatŭ multă trudă, deórece nimenĭ nu i-a cerutŭ aşa ceva. Cehii n'au pretinsŭ decâtŭ esecutarea constituţiei în sensulŭ lorŭ şi acéstă pretensiune nu putea fi considerată niciodată ca unŭ periculŭ pentru statŭ.

Dinpotrivă — dice „Politik" — décă nicĭ ceĭ mai marĭ aderenţĭ aĭ luĭ Taaffe nu potŭ nega, că activitatea sa de nouě anĭ n'a sěvêrşitŭ totŭ ce a promisŭ elŭ la începutŭ în modŭ solemnelŭ şi ce nu putea prin urmare sě colideze cu interesulŭ statuluĭ, atuncĭ nu le mai este ertatŭ a dice, că cele promise nu s'au putută împlini, căcĭ prin acésta s'ar mărturisi numai că s'au făcutŭ promisiunĭ imposibile, cu alte cuvinte s'a procedatŭ în modŭ nelealŭ faţă cu popórele şi cu parlamentulŭ, ci trebue sě se dică că în acéstă direcţiune ministrulŭ Taaffe a desvoltatŭ prea puţină energiă şi consecuenţă.

Ar fi salutarŭ pentru viitorŭ décă s'ar recunósce acésta, — adauge fóia cehică, — dér atuncĭ n'ar mai trebui sě aibă trecere teoria că „numai ceea ce nu place nimeruĭ în Austria, ceea ce nemulţumesce pe fiăcare, este lucru austriacŭ". De s'ar admite o astfelŭ de teoriă ea ar fi sinonimă cu tesa: „misiunea Austrieĭ consistă în aceea de a crea nemulţămiţĭ". Acésta înse nu póte sě fiă problema unuĭ bărbatŭ de stat austriacŭ, ci tocmai contrarulŭ este datoria luĭ, a delătura adecă nemulţămirea acolo unde esistă şi unde nu esistă a nu lăsa sě se încuibeze.

„Hlas Narodna" face amintire de programulŭ de egală îndreptăţire dela 1879 şi constată, că numai Nemţiĭ centraliştĭ se opunŭ. Numai sě voiéscă contele Taaffe a esecuta seriosŭ programulŭ sěŭ şi oposiţiunea ar fi silită sě facă o transacţiune.

Aicĭ fóia cehică face o enunciaţiune de mare importanţă pentru mersulŭ desvoltăriĭ interióre în întrega monarchiă. „Guvernul", dice ea, „nu are numai datoria de a considera trebuinţele comune ale statuluĭ şi ale monarchieĭ, ci trebue sě considere şi trebuinţele părţilorŭ singuratice pe temeiulŭ egaleĭ îndreptăţirĭ."

Găsesce însě că ministeriulŭ Taaffe nu numai că nu s'a înălţatŭ la aceste vederĭ dér n'a putută sě evite nicĭ măcarŭ acele greşelĭ ale guvernelorŭ centraliste germane, carĭ vedeau în părţile diferite pe duşmaniĭ întreguluĭ. Trebue odată sě fiă conscii de acésta ceĭ dela cârmă, căcĭ la din contră eĭ vorŭ întêmpina numai neîncredere în tóte părţile.

„Narodni Listy", organulŭ Cehilorŭ tinerĭ, face o paralelă între nisuinţele de libertate înainte cu patrudecĭ de anĭ şi între stările constituţionale de adĭ din Austria şi dice că nu póte fi vorba de unŭ constituţionalismŭ cinstitŭ în Austria, pe câtŭ timpŭ vorŭ mai dura stările centraliste şi nu se va îmbrăţişa principiulŭ federalisticŭ cu tótă seriositatea.

Adĭ naţionalităţile negermane suntŭ mai multŭ ca orĭ şi când espuse germanisăriĭ în şcólă, prin oficiu şi prin armată. Celŭ ce în asemenĭ împrejurărĭ ar voi sě susţină că raporturile Slavilorŭ suntŭ adĭ mai favorabile, acela minte, esclamă „Narodi Listy".

Şi póte sě aibă în unele privinţe mare dreptate fóia Cehilorŭ tinerĭ. Dér ce sě dicemŭ atuncĭ, noi, ceştĭ de dincóce de Laita, despre stările constituţionale ungurescĭ şi despre tendinţele periculósemaghiarisătóre, décă şi Cehiĭ, carĭ au adĭ unŭ guvernŭ ori-şi-cum binevoitorŭ faţă cu nisuinţele lorŭ de desvoltare naţională, se plângŭ că suntŭ ameninţaţĭ de germanisare? Ce sě dicemŭ noi carĭ ca părţĭ suntemŭ totdéuna puşĭ faţă în faţă cu întregulŭ, cum şi'lŭ închipuescŭ ceĭ dela putere, şi suntemŭ declaraţĭ de duşmanĭ aĭ esistenţeĭ statuluĭ?

## Din afară.

Din Roma primesce „Agenţia Havas" următórea telegramă oficială cu data de 13 Aug.: Comandantulŭ trupelorŭ din Africa a trimesŭ 400 basibuzucĭ comandaţĭ de unŭ căpitanŭ şi patru ofiţerĭ, în contra oraşuluĭ Saganiti la 120 chilometri de Arkiko, şi unde Debeb adunase 300 de ómenĭ armaţĭ cu puşcĭ pentru a întreprinde unŭ jafŭ (razia). Adamaga, care cu 200 basibuzucĭ urma pe Italianĭ pentru a asigura retragerea lorŭ, se întâlni pe drumŭ cu 200 Asaortenĭ. Sosiţĭ la 8 Augustŭ în faţa oraşuluĭ Saganiti, Italieniĭ găsiră că Debeb luase tóte disposiţiunile sale pentru apěrare. Totuşĭ căpitanulŭ italianŭ întră cu vitejiă în satŭ cu unŭ ofiţerŭ şi 100 basibuzucĭ şi ocupă mica întărire. Dér Asaorteniĭ întâlniţĭ pe drumŭ comiseră o trădare informândŭ pe Debeb de înaintarea Italienilorŭ, aceştĭ Asaortenĭ desertară, trecură la inimicŭ şi atacară împresurândŭ pe Italienĭ, carĭ fură în neputinţă de a apěra întărirea. Căpitanulŭ şi unŭ locotenentŭ fură ucişĭ. Basibuzuciĭ fugiră atuncĭ în cea mai mare disordine, aruncândŭ panica printre basibuzuciĭ carĭ se găseau rânduiţĭ afară din satŭ. Ceĭ treĭ ofiţerĭ rěmaşĭ în viéţă cu câţĭ-va soldaţĭ opuseră o resistenţă desperată. Pare că toţĭ ofiţeriĭ au pieritŭ, aprópe 400 basibuzucĭ fură adunaţĭ la Waa.

Pierderile luĭ Debeb se urcă la 350 ómenĭ. Comandantulŭ-şefŭ a datŭ ordinŭ sě se aresteze 40 de Asaortenĭ ţinuţĭ ca zălogŭ şi va proceda la o represiune exemplară după ca va fi culesŭ datele trebuinciόse.

Diplomaţia *francesă* şi cea *grécă* au mersŭ de acordŭ cu statornicia în *afacerile Masuahuluĭ*. Protestarea Turcieĭ în contra ocupăriĭ Masuahuluĭ şi a Zuleĭ n'a fostŭ remisă încă, ér ambasadorulŭ din Roma a fostŭ înşciinţatŭ, că acéstă protestare i s'a trimisŭ prin curierŭ.

Ministrulŭ instrucţiuneĭ publice asistândŭ la unŭ banchetŭ datŭ la *Turinŭ*, a rostitŭ unŭ discursŭ fórte aplaudatŭ. Elŭ a lăudatŭ energia şi patriotismulŭ d-luĭ Crispi şi a disŭ că Italia este amică sinceră a păceĭ şi dispusă sě respecteze pe toţĭ dér decisă a face sě fiă respectată de toţĭ. Alianţele Italieĭ suntŭ de pace şi pentru pace. Ministrulŭ speră că acéstă pace va fi menţinută chiar în folosulŭ acelora, carĭ nu o socotescŭ totŭ aşa de scumpă după cum o socotesce Italia.

Intrevederea dela Peterhoff a fostŭ unŭ mare evenimentŭ menitŭ sě favoriseze causa păciĭ. Visita luĭ Wilhelm II la Roma va fi unŭ nou gagiu alŭ tendinţelorŭ nóstre pacinice.

*

In legătură c'o notiţă din unulŭ din N-riĭ trecuţĭ aĭ fóieĭ nóstre referitóre la *mergerea împĕratuluĭ Germanieĭ în Roma*, o telegramă totŭ de acolo ne mai spune că, palatulŭ unde va fi primitŭ împĕratulŭ, deja se ornéză. Spre scopulŭ acesta tóte mobilele vechĭ din castelulŭ fortăreţiĭ dela Turinŭ se transpórtă la Roma. Papa a avisatŭ pe episcopĭ, ca cu prilegiulŭ celětorieĭ regeluĭ sě nu demonstreze nicĭ în contra luĭ, nicĭ pentru dênsulŭ.

*Parneliţiĭ* au intentatŭ diaruluĭ „*Times*" din nou treĭ *procese de calumniă*. Parnell şi-a alesŭ unŭ tribunalŭ scoţianŭ în Edinburg, pentru-că speră că acolo va afla judecătorĭ mai imparţialĭ. Procesulŭ este fixatŭ pe diua de 16 Oct. treĭ sĕptĕmânĭ înainte de întrunirea parlamentuluĭ. Parnell sperézǎ că dobêndindŭ dela judecătoriĭ scoţianĭ o sentinţă favorabilă, va paralisa efectulŭ primuluĭ raportŭ alŭ comisiuneĭ de investigare ce va veni înaintea parlamentuluĭ. Tribunalulŭ din Edinburg va avé sě se pronunţe numaĭ asupra cestiuneĭ décă Parnell şi soţiĭ suntŭ încurcaţĭ mediatŭ orĭ imediatŭ în afacerea omoruriloră din parculŭ „Phoenix" şi décă au încurajatŭ politica de sânge şi dinamită a naţionaliştilorŭ irlandezĭ. Afară de Parnell au mai intentatŭ procese diaruluĭ „Times" şi amiciĭ seĭ *O'Counor şi John Redmond* înaintea înalteĭ curţĭ judecătorescĭ din Londra, Common Lav.

E interesantŭ că foile rusescĭ laudă *discursulŭ lorduluĭ Salisbury*. „*Sviet*" declară, cumcă nu s'au audit nicĭ odată asemenĭ cuvinte din gura unuĭ bărbatŭ de statŭ englesŭ. Englesiĭ suntŭ ceĭ dintâiu, carĭ documentézǎ în modŭ oficialŭ că politica rusécă în Orientŭ se destinge prin aceea, că nu este egoistă. Trebue, dice „Sviet", sĕ ne bucurămŭ că bărbaţiĭ de statŭ englesĭ au ajunsŭ în fine la convingerea, că interesele rusescĭ şi englese în Orientŭ nu trebue nicĭ decum se colidese.

Tóte foile din Berlinŭ se ocupă de retragerea *luĭ Moltke*. Ele asigură unanimŭ, că numaĭ bĕtrâneţele sale au silitŭ pe şefulŭ statuluĭ majorŭ-generalŭ germanŭ a se retrage şi se bucură, că esperienţele şi sfatulŭ luĭ vorŭ servi şi de aicĭ încolo armateĭ. Foile maĭ spunŭ că împĕratulŭ Wilhelmŭ alŭ II a ordonatŭ ca Mareşalulŭ Moltke şi de acĭ încolo sĕ stea în legăturĭ cu statulŭ majorŭ generalŭ. Elŭ va avé şi în viitorŭ locuinţa sa de serviciu în edificiulŭ statuluĭ-major şi ca distincţiune deosebită i se va da unŭ adjutantŭ personalŭ. O deosebită bucuriă nu arată foile berlinese din causa numireĭ conteluĭ *Waldersee* ca şefŭ alŭ statuluĭ major-generalŭ, dér ele se mângăe cu aceea, că Moltke însuşĭ l'a designatŭ ca succesorŭ alŭ sĕŭ.

## O statistică ungurésca asupra diaristiceĭ dela noi.

„Budapesti Hirlap," vrêndŭ sĕ arate gradulŭ de cultură alŭ diferiţelorŭ naţionalităţĭ din părţile monarchieĭ nóstre de dincóce de Laita, face în numĕrulŭ sĕŭ dela 15 Iulie c. o revistă asupra desvoltăreĭ diaristiceĭ maghiare în comparaţiă cu alte naţionalităţĭ.

La an. 1780, după cum arată fóia ungurésca, a apărutŭ prima fóiă ungurésca, anume în Pojunŭ (Pressburg) sub titlulŭ „Magyar Hirmondo." In anulŭ 1830 se aflau 10 foi ungurescĭ în 1840 au fostŭ 40, în 1848 s'au sporitŭ la 86, în 1850 au scădutŭ la 9, în 1861 s'au ridicatŭ la 51, în 1867 s'au înmulţitŭ la 80, în anulŭ 1868 erau deja 140, în 1877 s'au sporitŭ la 268 şi în anulŭ 1887 au fostŭ 525 foi redactate în limba maghiară.

De alte limbĭ au fostŭ în anulŭ 1887: germane 123, române 17, croate 34, slovace 11, sĕrbescĭ 21, rusescĭ 1 (la olaltă dér slave 67).

După acésta arată fóia ungurésca cu cifre numĕrulŭ esemplarelorŭ espedate cu posta în decursulŭ unuĭ anŭ. Anume s'au datŭ la postă: 34,506,006 maghiare (la 6,403,000 Maghiarĭ) 16,089,000 germane (la 1,869,000 Germanĭ), 185.000 slovace (la 1,855,000 Slovacĭ), 464,000 românescĭ (la 2,403,000 Românĭ), 1,860000 croato-sârbe (la 2,252000 Croato-Sĕrbĭ) şi 4,700 esemplare ruse (la 353,500 Ruşĭ).

Din aceste date fóia ungurésca trage următórea conclusiune: „Limba şi literatura maghiară şi după ea cea germană, înse proporţională cea germană şi mai multŭ" ocupă o posiţiune domnitóre în ţéră. Rusulŭ, Slovaculŭ abonéză foi maghiare, *Românulŭ cetesce puţinŭ*, şi Sĕrbulŭ, Croatulŭ cetesce de 2 orĭ atâta. *Diarele nemţescĭ e păcatŭ de Dieu a le adăposti, pentru că aceste suntŭ cele maĭ marĭ pedece ale maghiarisăriĭ.* Inse din punctŭ de vedere politicŭ, Nemţiĭ (afară de Sasiĭ din Ardealŭ) ţinŭ cu noi şi în foile lorŭ sprijinescŭ hegemonia maghiară, ceea ce este demnŭ de recunoscinţă."

Avemŭ cause de ajunsŭ de a bănui că nicĭ datele acestea statistice, ca tóte cele publicate de Ungurĭ, nu se vorŭ distinge prin esactitatea lorŭ. Acésta însĕ nu ne împedecă de a mărturisi, că

în adevĕrŭ noi Românii, suntemŭ încă fórte rĕmașĭ îndĕrĕtŭ în ceea ce privesce starea diaristicei nóstre și gustulŭ de cetitŭ în poporŭ. Décă din parte-ne se face prea puținŭ spre a promova diaristica nóstră, atuncĭ adversarii noștri facŭ prea multŭ pentru a împedeca desvoltarea ei.

Sentința. la care se provócă „Bud. Hirl.“ spre a arĕta importanța pressei pentru poporŭ ar trebui sĕ ne-o însemnămŭ, servindu-ne ḑilnicŭ ca stimulŭ pentru a ne lăpĕda de indiferența nóstră omorîtóre, sentința care ḑice: „In imba sa trăesce națiunea și în literatură trăesce limba, căcĭ fără limbă literară nu este cultură națională și fără cultură o națiune piere.“

## SCIRILE ḐILEI.

„Coresp. de Bud.“ spune, că în sĕptĕmâna acésta s'aŭ începutŭ sub presidiulŭ ministrului președinte *Tisza* sfătuirile asupra proiectelorŭ de lege în afacerea *dreptului de cârcĭmăritŭ* alŭ statului și a *rĕscumpĕrării regalielorŭ.* D-lŭ Tisza a observatŭ că guvernulŭ n'a fostŭ condusŭ de punctulŭ de vedere fiscalŭ, ci în parte de considerațiunĭ naționalŭ-economice, ér în parte de considerațiunĭ de echitate, când a pășitŭ la regularea dreptului de cârcĭmăritŭ. — Vederemo!

***

Din *Orăștiă* se scrie „Telegr. Rom.“, că în véra acésta a bătutŭ ghiața pe mai multe locurĭ, mai alesŭ preste Murĕșŭ; de asemenea a cam stricatŭ mai alesŭ cucuruzelorŭ seceta din urmă. In urma frigului, ne mai pomenitŭ în părțile acelea, din iarna trecută, s'au uscatŭ toțĭ nucii, mai alesŭ pe locurile așeḑate, numai pe dealurile de preste Mureșŭ a mai scăpatŭ câte unŭ nucŭ de nu s'a uscatŭ. Prunii cei bistrițĭ, prunii cei grașĭ, persecii, migdalii, ringloții și alții s'au uscatŭ de totŭ până în pămêntŭ; viile, care nu au fostŭ îngropate în pămêntŭ, tóte s'au uscatŭ; déră au datŭ de nou din pămêntŭ, fiind-că primăvara au urmatŭ fórte bună pentru tóte sĕmănăturile, încâtŭ secerișulŭ dădu uitării daunele causate prin érna cea crâncenă.

***

La facultatea de medicină din Clușiu se va deschide, începêndŭ dela 15 Sept. a. c. unŭ *cursŭ higienicŭ pentru scólele medie.* Numĕrulŭ auḑitorilorŭ este mărginitŭ la 30, și vorŭ fi primițĭ la acestŭ cursŭ și medicĭ, carĭ esercéză praxa, și doctoranḑĭ în medicină.

***

„Kolozsvár“ în numĕrulŭ dela 16 Augustŭ aduce scirea, că în *Aiudŭ* totŭ în ḑiua aceea s'a ținutŭ o *adunare comitatensă estraordinară* sub președința fișpanului, care ar fi fostŭ privită cu multŭ interesŭ. Uniculŭ obiectŭ alŭ acestei adunărĭ a fostŭ, contractarea unui împrumutŭ de 10.000 fl. v. a. delă ministrulŭ de instrucțiune publică. „Bună-voirea cu care a acordatŭ ministrulŭ acéstă considerabilă sumă la cererea orașului, pentru ca dintrînsa sĕ edifice o scólă civilă de fete, o va întîmpina și din partea tribunalului de-aicĭ, care trebue sĕ aprobe acestŭ împrumutŭ. Institutulŭ va fi fórte cercetatŭ, ḑice corespondentulŭ lui „Kolozsvár“. — Se va face și acésta de pe spatele bietului opincarŭ.

***

Nĭ-se spune că d-na *Paraschiva Constantin Burbea* a dăruitŭ suma de 5 fl. pentru fondulŭ vĕduvelorŭ sĕrace Brașovŭ-Săcele.

***

D-lŭ *Exarcŭ,* care șĭ-a luatŭ sarcina de a arangia partea română de belearte la exposițiunea dela 1889, va face în curêndŭ la Bucurescĭ *o exposițiune de tablourĭ de pictură,* tablourĭ originale aparținêndŭ numai artiștilorŭ românĭ.

***

*Adelina Patti* e în *America.* A datŭ trei representațiunĭ cu „Bărbierulŭ din Sevilla“ și a încassatŭ în prima séră 111,870 francĭ. în a doua 113,055 și în a treia 111,465, ceea ce în totalŭ face 336.390 francĭ. A mai datŭ și alte representațiunĭ în numĕrŭ de 20, ale cărorŭ beneficii s'au urcatŭ la 1,500,000 *Nicĭ o representațiă n'a datŭ unŭ beneficiu mai micŭ de 60,000.*

***

Din München se anunță, că ministrulŭ de rĕsboiu a ordonatŭ ca începêndŭ din luna lui Octomvre *comisiunea bavarezŭ a căilorŭ ferate* atașată pe lângă statulŭ-majorŭ prusianŭ, care trebue sĕ se îngrijéscă în casŭ de rĕsboiu de transportarea trupelorŭ, sĕ se strămute din Würzburg în Ludwigshafen. Planurile bavareze pentru transportarea armatelorŭ în Alsația trebuescŭ din nou lucrate. După cum se ḑice, causa acestorŭ disposițiunĭ este că planurile grupelorŭ armatei așeḑate la granița Franciei, au fostŭ trădate Francesilorŭ.

***

*Serbia* va lua parte la exposițiunea din Parisŭ într'unŭ *modŭ oficialŭ.* Se facŭ deja pregătirile cuvenite. Mulțĭ pictorĭ vorŭ espune tablourile lorŭ.

***

S'a deschisŭ *în Siberia,* la Tomsk, *prima universitate.* Numĕrulŭ profesorilorŭ e de 9, éră a studenților înscrișĭ se urcă la 30.

### Mĕsurĭ pentru împedecarea emigrărilorŭ.

Diarulŭ „Czas“ din Cracovia scrie, că dela 22 Iulie încóce, când se luară mĕsurile necesare pentru a apri uneltirile mijlocitorilorŭ de emigrare, emigrările au încetatŭ cu desĕvîrșire în acele părțĭ. Inainte de 22 Iulie agentura din Hamburgŭ transporta la Osviecim une-orĭ câte 150—200 de emigranțĭ pe ḑi. Unŭ agentŭ cu numele Hera a trimisŭ în anulŭ acesta la America (via Hamburg) nu mai puținŭ ca 7000 de ómenĭ. Adăugêndu-se la aceștia și emigranții trimișĭ a America prin Brema din partea unorŭ agențĭ secrețĭ, numĕrulŭ emigranților la America în ultimele 6 lunĭ se póte socoti la 14.000 fl.

Cetele de emigranțĭ, ce astăḑĭ se află încă în Osviecim, după spusa unorŭ foi ungurescĭ, suntŭ mai vîrtosŭ din Rusia și din România.

Cercetările oficióse în Osviecim se continuă încă cu cea mai mare energiă. Până acum suntŭ arestațĭ 52 de agențĭ și pe lângă aceștia suntŭ trașĭ în cercetare alțĭ 75 de agențĭ.

Vorba e numai, că pe lângă tóte uneltirile presupuse ale agenților, emigrările n'arŭ puté sĕ ia dimensiunĭ atâtŭ de marĭ, décă nu ar fi la mijlocŭ miseria și neajunsele cele marĭ ale locuitorilorŭ. Anevoe le va succede organelorŭ guvernului sĕ împedice cu forța emigrările, décă nu vorŭ nisui mai întâi sĕ îmbunĕtățéscă sórtea materială a locuitorilorŭ.

### Intêmplărĭ diferite.

**O mare nenorocire pe calea ferată.** Cu data de 13 Augustŭ se telegrafiază din *New-York*: Pe linia ferată *Erie,* nu departe de Shore, a deraliatŭ unŭ trenŭ de povară. După câteva secunde unŭ trenŭ acceleratŭ, venindŭ c'o iuțélă gróznică se isbì c'o putere estra-ordinară în trenulŭ deraliatŭ. Cele mai multe din cupeele trenului acceleratŭ ridicându-se c'o putere mare în susŭ, n'au rostogolitŭ în abisulŭ afundŭ de 80 de urme și s'au aprinsŭ, așa încâtŭ în puțină vreme aprópe tóte erau încinse de flacărĭ. Mai mulțĭ călĕtorĭ au arsŭ, ér vre-o 40 dintre ei au căpĕtatŭ rane fórte grele. Mașinistulŭ când a vĕḑutŭ, că chiar și mașina e încinsă în flacărĭ, s'a împușcatŭ. De asemenea s'au întêmplatŭ marĭ nenorocirĭ și trenului de povară.

## RAPORTŬ

*despre gimnasiulŭ mare publicŭ românŭ și a celorlalte școle secundare și primare române din Brașovŭ pe anulŭ școlasticŭ 1887—8.*

Din programa a XXIV a acestorŭ șcóle, publicată de d-lŭ *Ștefanŭ Iosifŭ,* aflămŭ că: La gimnasiu au funcționatŭ în anulŭ școlasticŭ espiratŭ 12 profesorĭ, ér la școla comercială și reală 11 profesorĭ. Afară de aceștia au mai funcționatŭ 4 profesorĭ secundarĭ pentru desemnŭ, caligrafiă, cantŭ și gimnastică, și unŭ catechetŭ pentru propunerea religiunei școlarilorŭ românĭ de confesiunea gr. cat. Ca medicŭ alŭ școlelorŭ a funcționatŭ d-lŭ Dr. G. Baiulescu.

Dintre obiectele de învĕțămêntŭ amintimŭ numai, că la aceste se propune și limba francesă, anume pentru școlarii din clessele II—VIII gimn. ca studiu facultativŭ, ér pentru școlarii din classele II, III și IV reală și classele I, II, III comerciale, ca studiu obligatŭ.

In cursulŭ anului trecutŭ s'au aflatŭ în gimnasiu 12 tinerĭ stipendiștĭ. Stipendiele le-au primitŭ: 1 din fundațiunea Ghiba-Birta de 200 fl.; 1 din fund. Franz-Iosefina de 60 fl.; 2 din fundațiunea Colojană în sumă de 160 fl.; 1 fund. Juganiana de 100 fl.; 1 fund. Gojdu de 60 fl.; din visteria biser. S. Nicolae 2 stipendii de câte 50 fl.; 2 stip. din fundațiunea Gojdu: unulŭ de 60 fl., altulŭ de 150 fl.; 2 stipendii din fundațiune privată: unulŭ de 50 fl. altulŭ de 86 fl. In internatulŭ Cristurianŭ, care se află sub dirigința d-lui parochŭ și catechetŭ B. Baiulescu, se întreținŭ 4 școlarĭ cu tóte cele trebuinciόse. Spesele suntŭ 400 fl.

La școla poporală superióră, de 4 clase pentru copii și 4 clase pentru copile, au funcționatŭ 9 învĕțătorĭ; la școla de repetițiune 4, ér în classa a V de copile, care este subvenționată de Reuniunea femeilorŭ române din Brașovŭ, s'a propusŭ prin profesorĭ dela gimnasiu și dela școla reală și comercială. Elevele cl. IV. și V. au fostŭ instruite în totŭ feliulŭ de lucrurĭ femeescĭ de d-na *Elena vĕd. G. Rusu,* învĕțătóre definitivă.

Gimnasiulŭ a fostŭ cercetatŭ de 240 scolarĭ gr. or., 26 gr. cat. și 1 de legea mosaică. Dintre aceștia 102 au fostŭ fii de agricultorĭ și economĭ de vite, 11 fii de ḑilerĭ și servitorĭ etc. La scólele reale au fostŭ 96 scolarĭ gr. or., 9 gr. cat.; la scólele comerciale: 333 gr or. 1 gr. cat., 1 de legea mosaică. Contingentulŭ celŭ mai mare îlŭ dă comitatul Brașovŭ, apoi Făgărașŭ etc. Din România se află 35 scolarĭ.

Numĕrulŭ elevilorŭ scólei elementare capitale române a fostŭ: în scóla

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Catulle Mendès.

### Micile Legende

## CLEMENȚA POETULUI.

(Fine.)

II.

Copilulŭ-poetŭ conchise din întîmplarea asta, că ómenilorŭ marĭ nu le place musica.

Negreșitŭ însĕ că în mulțimea sĕracilorŭ va găsi prietinĭ, carĭ sĕ-i dea sĕ bea și sĕ mănânce; și fetele din mahalale, cărora le place joculŭ, au sĕ simță plăcere când îlŭ vorŭ auḑi cântândŭ.

— Bună-ḑiua, tovarășĭ! ḑise elŭ unorŭ fierarĭ carĭ, goi până în brîu, băteau fierulŭ în fața purpurei c'alŭ de-a focului; bună-ḑiua, muncitorĭ! în schimbulŭ unei bucățele de pâne și a unui ceasŭ de somnŭ, pe unŭ patŭ de pilitură de fierŭ, într'unŭ colțŭ alŭ atelierului vostru, vĕ voiu cânta cântece carĭ vorŭ ritma munca vóstră, și eu nu cerŭ altŭ ceva decâtŭ ca fetele și nevestele vóstre sĕ jóce, décă vre una din ele se va învoi, ca sĕ'mĭ zîmbéscă de-aprópe séu de departe, pe când eu voiu cânta din vióră séu din fluerŭ.

Ce'i rĕspunseră fierarii?

— Plécă d'aci, cerșitorule!

Și'lŭ goniră bătêndu'lŭ.

Fetele și nevestele rîdeau cu poftă din ferestre fiindcă elŭ plângea când pleca gonitŭ.

III.

Și fù gonitŭ de peste totŭ loculŭ, din casele burghesilorŭ — aceștia nu pricepeau pentru ce cerșesce cineva — din casele lucrătorilorŭ, din colibĭ și din bordee, din palatele domnescĭ.

Așa că, murindŭ de fóme, slabŭ sdrențurosŭ, într'o nópte de Augustŭ, se puse pe o pétră de pe drumŭ; inima'i era plină de desnădejde.

Incă vĕḑu cerulŭ strălucindŭ de stele, și, întingêndŭ mâna, ḑise:

— Vai! am cerșitŭ la tóte ușile, m'am rugatŭ de femei și de bărbațĭ, de puternicĭ și de slabĭ, de bogațĭ și de sĕracĭ: nimenĭ n'a vrutŭ sĕ'mĭ asculte rugăciunea.

Acum, iată-mĕ gata sĕ morŭ, fără ajutorŭ, pe piétra asta! O! cerŭ frumosŭ de nópte, tu care strălucescĭ, n'o sĕ te indurĭ tu de mine, care cântŭ?

Fără speranță, elŭ întindea mâna spre adîncimile misterióse ale vĕsduhului!

Și atuncĭ se întîmplă acestŭ lucru ciudatŭ și dulce, că o stea cădĕtóre îi picà din cerŭ în palmă, ca o pomană a bunului Dumneḑĕŭ.

Și steaua acésta era așa de minunată, încâtŭ abia o atinse elŭ și fù uluitŭ de bucuriă și de lumină, simțì în corpŭ tóte plăcerile, tóte triumfurile în spiritŭ, și în sufletŭ încântarea iubirii.

Fiind-că Dumneḑeu îi dăduse de pomană o bucățică de paradisŭ

IV

Grozave lucrurĭ se întîmplară în țéra unde se petreceau acestea.

Din pricina unui gerŭ, rĕsurile nu mai înfloriră pe măceșĭ, tinerii plecațĭ în resbelŭ nu se mai întórseră séu se întórseră în starea cea mai ticălósă (ce doliu fuse pentru logodnice!) așa de rĕu condusese armatele generalulŭ celŭ vestitŭ; și casele nu mai aveau domnișóre în ferestre; și palatele erau posomorîte și atelierele erau góle.

In sfîrșitŭ, nimicŭ n'ar putea da o ideă de mâhnirea ce domnea peste tótă împĕrăția.

Atuncĭ însĕ se rĕspândi sgomotulŭ, că unŭ cerșetorŭ micŭ, care ședea pe o piatră, avea unŭ talismanŭ picatŭ din cerŭ, care era în stare sĕ aducă ér fericirea în țéră.

Ómenii, carĭ nu puseseră nimicŭ în mâna lui întinsă, veniră cu grămada sĕ-l róge sĕ deschiḑă mâna pentru ca sĕ-i scape.

Ah! câtŭ i-ar fi fostŭ lui de ușorŭ ca sĕ-șĭ rĕsbune pe rĕsurile, carĭ nu voiseră sĕ fiă mâncate, pe murele carĭ făcuserĕ nazurĭ, pe fata care cârpea rufele, pe negustorulŭ cu sacii de banĭ sgârcitŭ și pe împĕratulŭ, și pe fierarĭ și pe atâțĭ ómenĭ rĕi!

Elŭ însĕ le ḑise numai decâtŭ:

„Steaua mea? Écă'o!“

Și într'o clipă florile înfloriră ér logodnicii înviéră, împĕratulŭ birui de mai multe orĭ pe vrășmașŭ, fetele se puseră ér în feréstră sĕ ia aerŭ, negustorii s'apucară ér de negustoritŭ, fierarii ér bătură fierulŭ roșu.

Nicĭ-odată nu fusese în lumea asta altă împĕrățiă, care sĕ mérgă mai bine; fiindcă într'o stea încapŭ tóte magiile fericirei.

Ce 'i se întêmplă însĕ copilului poetŭ?

Nimenĭ nu se tulburĭ de elŭ, după ce le dete steaua lui; elŭ muri de fóme pe pétra lui, mulțumitŭ că făcuse bine

de tóte dilele 315 copii şi 231 copile; în scóla de repetiţiune 53 copii, 70 copile.

Numĕrulŭ scolarilorŭ înmatriculaţĭ la scólele centrale române din Braşovŭ a fostŭ în anulŭ scolasticŭ espiratŭ *cu totulŭ 1077*; *mai multŭ cu 145* ca în anulŭ precedentŭ 1886—7.

Ca mijlóce de învĕţĕmêntŭ tinerimea a avutŭ la disposiţiune o bibliotecă frumósă, care în anulŭ espiratŭ s'a înmulţitŭ cu 70 de opurĭ parte dăruite, parte cumpărate. Pentru cabinetulŭ zoologicŭ a dăruitŭ d-lŭ *Petrache Zănescu* 160 de esemplare animale umplute etc. Asemenea s'a înmulţitŭ colecţiunea geografică şi cea numismatică.

Diare şi foi periodice cu totulŭ: 16. Intre acestea 8 au fostŭ românescĭ, tóte dăruite; celelalte nemţescĭ etc., tóte cumpĕrate. Direcţiunea scolară aduce adâncă mulţămită tuturorŭ donatorilorŭ şi apeléză totodată la autorii românĭ, autorităţĭ şi corporaţiunĭ sciinţifice, ca sĕ binevoéscă a dărui câte unŭ esemplarŭ din opurile lorŭ pe séma bibliotecei.

In partea ultimă a programei se află nisce instrucţiunĭ interesante *pentru gazdele scolarilorŭ* dela scóle medii române din Braşovŭ. Instrucţiunile acestea constătătóre din 10 §§ şi stabilite de corpulŭ profesoralŭ din locŭ, le vomŭ reproduce şi noi cu altă ocasiune.

## Petrecere în Gherla şi M.-Ludoşŭ.

Lunĭ, în 27 n. c. se va arangia o petrecere de véră în reduta orăşenéscă din Gherla.

Venitulŭ e destinatŭ în favorulŭ bisericei şi scólei române gr. cat. din Gherla. Preţulŭ intrărei: de persónă 1 fl. v. a., de familia din 3 persóne 2 fl. v. a., mai susŭ de fiecare persónă 50 cr. Inceputulŭ la 8 óre séra.

P. T. dómne şi domnişóre suntŭ rugate a se presenta în toaletă simplă. Suprasolvirile se vorŭ primi cu mulţămită şi se vorŭ cuita prin diare. Bilete se potŭ rĕscumpĕra la Tipografia „Aurora", ér în séra petrecerei la cassă.

Pentru comitetŭ: *Gregr. Steţiu*, preşedinte. *Drd. Stefanŭ C. Popŭ*, secretarŭ. *V. Gr. Borgovanŭ*, casarŭ.

*

Inteliginţa română din M.-Ludoşŭ şi giurŭ va arangia o petrecere cu danţŭ Lunĭ, în 27 Augustŭ n. c., în pavilionulŭ din grădina „hotelului Körmötzy" din M.-Ludoşŭ.

Venitulŭ e destinatŭ în folosulŭ edificării unei bisericĭ gr. cat. în locŭ. Inceputulŭ la 6 óre p. m. Preţulŭ de intrare: de persónă 1 fl., de familiă 2 fl. v. a.

Suprasolvirile şi ofertele marinimóse, pre lângă mulţămită, se vorŭ cuita pre cale diaristică. Provederea cu victuale e concredută respectivului hotelierŭ.

*Ludoşulŭ de Murĕşŭ*, în 10 Augustŭ 1888.

Nicolau Solomonŭ, protopopŭ, preşedinte. Dr. Ioanŭ Elecheşiu, v.-preşedinte. Eugeniu Solomonŭ, stud. med. secretariu. Vasiliu Moga, pretore, cassariu. Ioanŭ Boeriu, preotŭ, controlorŭ, Alesandru Codarcea. Aureliu Ciatu. Aureliu Popŭ. Demeterŭ Dossiosŭ. Emiliu C. Alesandrescu. Drd. Emiliu Gerasimŭ. Drd. Eugeniu Branu. Drd. Georgiu Prunaşiu. Ioanŭ Anuşca. Mercur Dossiosŭ. Teodorŭ Moga. Virgiliu Boeriu.

## Dare de sémă şi mulţămită publică.

*Betlénu*, (comit. Sol.-Dob.) finea lui Iulie.

Stimate Dle Redactorŭ! Cu privire la cele deja publicate în stim. diarŭ „Gazeta Transilvaniei" despre balulŭ de aicĭ din 22 l. c., am cu plăcere a Vĕ raporta încă următórele:

Pe lângă venitulŭ curatŭ alŭ balului de 50 fl., au mai incursŭ decursivŭ oferte marinimóse dela Il. Sa d-lŭ comite supremŭ Conte Andreiu Bethlen 5 fl., domnii: Gabrielŭ Manu jude supremŭ în pensiune şi advocatŭ 1 fl., Basiliu Candrianu supravigilŭ de pădurăriă 2 fl. Suma 8 fl. Acéstă sumă adăugêndu-se la cei 50 fl., resultă unŭ venitŭ curatŭ de 58 fl. v. a. în favórea scólei şi bisericei din locŭ. Pentru acésta în numele inteliginţei şi poporului românŭ interesatŭ aducŭ pe acéstă cale cordială şi ferbinte mulţămită tuturorŭ marinimoşilorŭ domnĭ contribuitorĭ. De asemenea mulţămită aducŭ întregului p. t. publicŭ participătorŭ la acestŭ balŭ din 22 l. c., rugându-lŭ totŭ odată a ne sprijini şi pre venitorŭ.

*Simeonŭ Moldovanŭ*,
inv. ca secretarŭ.

## SCIRĬ TELEGRAFICE.

**Berlin**, 17 Augustŭ. Contele Monts a fostŭ numitŭ definitivŭ şefŭ alŭ marinei.

Mişcarea la bursă a fost neanimată din causa polemicei organelor oficióse germane cu diarele rusescĭ în privinţa cestiunei de Schleswig, precum şi din causa anunţului după care nu s'a gânditŭ încă nimenĭ de-a încheia tractatul de comerciu cu Rusia.

**Francfurt l. Oder**, 17 Aug.—Împĕratulŭ a asistatŭ la desvĕlirea monumentului ridicatŭ în memoria prinţului *Fridericŭ Karl*. La dejunŭ dise împĕratulŭ: *"Trăimŭ într'unŭ timpŭ seriosŭ; nicĭ că póte fi vorbă ca ceea ce amŭ câştigat odată sĕ scăpămŭ ér din mână.* Despre aceea domneşte numai o voce, că *mai bine vomŭ lăsa cele 18 corpurĭ ale armatei nóstre şi cele 42 milióne de locuitorĭ pe câmpulŭ de bătaie, decâtŭ ca sĕ suferimŭ a ni se lua din ceea ce amŭ câştigatŭ şi numaĭ o pétră.*

**Bucurescĭ**, 17 Augustŭ. Din Bacău se anunţă, că lucrările de delimitare a graniţei române-austro-ungare din partea acésta s'a sistatŭ în urma unei diferenţe de opiniunĭ, ce s'a iscatŭ între membrii comisiunei carĭ aştéptă acuma informaţiunile dela loculŭ competentŭ.

## Logodnă.

D-lŭ *Valeriu Bologa*, directorulŭ filialei bancei „Albina" din Braşovŭ, s'a logoditŭ cu amabila d-şóra *Lucia Puşcariu*, fiica d-lui advocatŭ Iosifŭ Puşcariu. Le adresămŭ cele mai sincere urărĭ de fericire!

## Concertŭ în Sinaia.

Ni se comunică că d-na Irena de Vladaia, distinsa cântăreţă dela opera comică din Parisŭ, va da duminecă în 7 (19) Aug. séra în Sinaia cu concursul d-luĭ Ernst Hintz (baritonŭ) din Braşov, unŭ concertŭ de adio c'unŭ nou programŭ. Dómna de Vladaia va cânta între frumósa şi greaua composiţiă a lui Arditi „Il Bacio" cu variaţiunĭ, apoi „aşia va încheia alésa programă cu cântecul „câtŭ te-am iubitŭ" de Flechtenmacher.

## DIVERSE.

**Petrecerea femeilorŭ americane.** Femeile americane îşĭ află o fórte mare plăcere a adresa care de care mai în grabă scrisorĭ către prinţulŭ Roland Bonaparte, în carĭ îlŭ rógă, sĕ le trimită manuscrise pentru colecţiunea de autografe ce voescŭ sĕ facă. Dilele trecute pe când prinţulŭ presida congresulŭ antropologicŭ din New-York l'au luatŭ la întrebărĭ mai multe dame din societatea înaltă pentru ce nu li-a trimisŭ şi lorŭ autografe. Curtesanulŭ-prinţŭ numai decâtŭ făcù pe placulŭ câtorva din ele, dér unora nu li s'a ajunsŭ şi astfelŭ s'a iscatŭ cértă între ele. O tênĕră fată întru atâta era de mâhnită încâtŭ începù sĕ plângă. O amică a sa încercă s'o mângâiă dicêndu-i: „Nu plânge iubita mea, căcĭ vomŭ împărţi." Luă apoi nisce fórfecĭ şi tăiă în două autografulŭ ce l'a căpĕtatŭ dela prinţulŭ dicêndŭ: „Ţine, alŭ tĕu este Roland, alŭ meu Bonaparte."

**„Wiener Mode".** Este de miratŭ ce abundanţă de idei plăcute posedŭ artiştii dela „Wiener Mode". Acésta o dovedesce din nou broşura Nr. 16, acum apărută într'o învĕlitóre cu totulŭ apartă, cu multŭ gustŭ colorată, şi cu o mulţime de ilustraţiunĭ şarmante pentru mode, rufăriă şi lucrurĭ de mână. — Décă renumitulŭ savantŭ de arte I. de Falke într'unŭ articulŭ interesantŭ susţine că Viena a devenitŭ oraşŭ de mode dătătorŭ de tonŭ, nu şi-a pututŭ dori unŭ argumentŭ mai nimeritŭ, decâtŭ este broşura acésta. („Wiener Mode" se póte procura prin tóte librăriile cu preţulŭ de 1 fl. 50=2 M. 50=3 frs. 35 pe unŭ cuartalŭ.)

## Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 17 Augustŭ st. n. 1888

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnote românescĭ | Cump. | 8.98 | Vênd. | 9.02 |
| Argintŭ românescŭ . | „ | 8.90 | „ | 8.92 |
| Napoleon-d'orĭ . . . | „ | 9.74 | „ | 9.78 |
| Lire turcescĭ . . . | „ | 11.05 | „ | 11.07 |
| Imperialĭ . . . . . . | „ | 10.05 | „ | 10.07 |
| Galbinĭ . . . . . . | „ | 5.73 | „ | 5.75 |
| Scris. fonc. „Albina" 6% | „ | 101.— | „ | —.— |
| „ „ „ 5% | „ | 98.— | „ | 98.50 |
| Ruble rusescĭ . . . | „ | 119.— | „ | 120.— |
| Discontulŭ . . . . | 6½—8% pe anŭ. | | | |

## Cursulŭ la bursa de Viena

din 16 Augustŭ st. n. 1888.

| | |
|---|---|
| Renta de aurŭ 4% . . . . . . . . | 101.09 |
| Renta de hârtiă 5% . . . . . . . . | 91.80 |
| Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare . | 150.25 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . . | 99.10 |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . . | —.— |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . . | 113.75 |
| Bonurĭ rurale ungare . . . . . . | 105.— |
| Bonurĭ cu clasa de sortare . . . . | 104.70 |
| Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . . | 104.80 |
| Bonurĭ cu cl. de sortare . . . . . | 104.50 |
| Bonurĭ rurale transilvane . . . . . | 104.50 |
| Bonurĭ croato-slavone . . . . . . | 104.— |
| Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ . . . . . . . . . | 99.— |
| Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ | 129.50 |
| Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului . . . . . . . . | 125.60 |
| Renta de hârtiă austriacă . . . . | 82.20 |
| Renta de argintŭ austriacă . . . . | 83.25 |
| Renta de aurŭ austriacă . . . . . | 112.40 |
| Losurĭ din 1860 . . . . . . . . | 139.— |
| Acţiunile băncei austro-ungare . . . | 869.— |
| Acţiunile băncei de creditŭ ungur. . | 309.— |
| Acţiunile băncei de creditŭ austr . . | 118.90 |
| Galbenĭ împĕrătescĭ . . . . . . | 5.82 |
| Napoleon-d'orĭ . . . . . . . . . | 9.76 |
| Mărcĭ 100 împ. germane . . . . . | 60.15 |
| Londra 10 Livres sterlinge . . . . | 129.40 |

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
**Dr. Aurel Mureşianu.**

---

atâtorŭ ómenĭ şi atâtorŭ femei, mâhnitŭ însă fiindŭ că nimenĭ nu'i disese: „Mulţămescŭ!"

*Borsecŭ*, 2 Iulie 1888.

I. S. Spartali.

### Cântece poporale.

Culese de Iuliu Moldovanŭ.

Arde luminiţa 'n cuiu
Ce mi-i dragŭ pe aicea nu-i,
Arde luminiţa 'ncetŭ
Ce mi-i dragŭ pe-aicĭ nu vĕdŭ.

*

Frundă verde potrocea
Inimă nu mĕ durea,
Că nu'sŭ încă 'n ţéra mea.
Déc'oiu merge 'n ţéra mea
Fă inimă cum vei vrea
Nicĭ unŭ baiu nu ţĭ-oiu avea,

*

Tacĭ inimă 'n sînŭ la mine
Sĕ nu te judece nime,
Că-i muri şi tu odată
Şi-i merge la judecată.

*

Nu-mĭ da Dómne multŭ urîtŭ
Mai bine mĕ îgrópă 'n rîtŭ,
In marginea rîtului
In calea iubitului.

*

Plouă plóiă ce-i ploua,
Plouă nóptea şi diua,
Pouă pe badea la boi
Sĕ viă sĕra la noi.

*

Pasĕre de pe ogorŭ
De nu vĕdŭ pe badea morŭ,
Pasĕre de prin alacŭ
De nu vĕdŭ pe badea zacŭ,
De nu-lŭ vĕdŭ pănă la pândŭ
Mĕ lovesce dorŭ şi plânsŭ,
De nu'lŭ vĕdŭ pân' la ojină
Séra nu-mĭ trebe de cină.

*

Frundă verde frundŭliţă
Déc'ai sci tu mĕi bădiţă
Câtŭ dorŭ duce-o mândruliţă
Te-ai pune pe vêntŭ călare
Şĭ-ai sbura şi peste mare
Doră-ajungĭ pănă nu móre.

*

Tu te ducĭ bade sĕrace
Eu cu dorulŭ tĕu ce-oiu face,
Că sunt fată tênĕrea
Dorulŭ tĕu nu'lŭ potŭ ţinea.
— Draga mea, sufletulŭ meu,
Ce sĕ facĭ cu dorulŭ meu?
Sĕ mĭ'lŭ sémĕnĭ în ogrădĭ
Ca sĕ facă mere verdĭ,
Sĕ le ţinĭ în sînulŭ tĕu
Sĕ-'ţĭ trécă de dorulŭ meu.

*

Scii tu lele de mai anŭ
Dintr'unŭ mĕrŭ ne săturămŭ,
Dér acum leliţă-o pară
Ne pare cumcă-i amară.

*

Păsĕruică din ogorŭ
Nu mĕ blăstĕma sĕ morŭ,
Că n'am pe nimenĭ cu dorŭ
Sĕ mĕ întrebe de ce morŭ.
Păsĕruică din alacŭ
Nu mĕ blăstĕma sĕ zacŭ
Că n'am pe nimenĭ cu dragŭ
Sĕ mĕ'ntrebe de ce zacŭ.
Blăstĕma-me-i şĭ-oiu zăcé
Nicĭ unŭ bine nu-i avé
Blăstĕma-me-i şĭ-oiu muri
Nicĭ de-unŭ bine nu ţĭ-a fi.

*

Frunduţă verde de plopŭ
Şedere-aşŭ bade unŭ stropŭ
Dér mĕ temŭ c'oiu zĕbovi
Şi măicuţa m'a toi,
C'am mai zăbovitŭ odată
Şi-a fostŭ gata sĕ mĕ bată.

*

Rostogolŭ într'unŭ ocolŭ
Mĕ iubeam c'unŭ domnişorŭ,
Mĕ iubeamŭ fără de frică
Maica nu scia nimică,
Eér duşmana de vecină
Imĭ lua séma 'n grădină
Şi bine mĕ pricepù
Şi la maica mĕ vêndù.
Maica rĕu s'a supĕratŭ
In temniţă m'a băgatŭ
Pe temniţă a pusŭ lăcată
Pe lăcată-a pusŭ o piétră.
Mĕ uitaiu pe suŭ lăcată
Vĕdŭiu luna strălucindă
Fete cu feciorĭ şedêndŭ
Şi pe badea meu plângêndŭ
Din ochĭ lacrime vĕrsândŭ.
Sta în bâtă rĕzămatŭ
Cu sumanu 'nbăeratŭ
C'unŭ pĕrŭ mare retezatŭ....
— Tacĭ bădiţă nu totŭ plânge
Că lăcata se va frânge,
Zidurile-orŭ putredi
Şi eu de-aicĭ oiu ieşi,
Şĭ-om despica dealu'n douĕ
Şĭ-omŭ face dragoste nouĕ.

*

Frundă verde iasomie
Spusu-mi-a măicuţa mie
Că mĭ-a face-unŭ buibălacŭ
Şi m'a da dup'unŭ diacŭ.
Dér dĕu mie nu'mĭ trebue
Nicĭ pieptarŭ nicĭ buibălacŭ
Şi nice feciorŭ de diacŭ
Ci cătrinţă 'n patru iţĭ
Sĕ fiu şi eu jelăriţă
Sĕ mĕ ducŭ cu ciuru'n curte
Cum se ducŭ cele mai multe.

*

Frunduţă verde de nalbă
Eu n'aşŭ vrea sĕ morŭ degrabă
Că amù mi-i lumea mai dragă,
Dragostea 'n pămêntŭ mĕ bagă.

*

De-aşŭ avé drăguţĕ-o sută
Cea dintâie nu mĕ uită,
De-aşŭ avea drăguţe-o miie
Nu mĕ uită cea d'ântâiă.

*

Mândră buze desmierdate
Trebuĭ-re-arŭ sĕrutate,
Mândră, buze subţirĕle,
Sĕruta-le-aşŭ şi mi-i jele.

No. 2624—1888.

I.

## Escriere de concursŭ.

Pentru 6 stipendie din **Fundaţiunea fericitului Dr. Simeonŭ Ramanţiai** se escrie concursŭ **cu terminulŭ de 15 Septemvre a. c. st. nou,** şi anume: pentru **1 stipendiu de 315 fl. v. a.** devenitŭ vacantŭ.

Pentru **două stipendie de câte 84 fl. v. a.,** unulŭ usuatŭ de Iosifŭ Pintea studentŭ la academia comercială din Cluşiu, şi altulŭ usuatŭ de Ioanŭ Cosma studentŭ la academia montanistică din Schemnitz, ambe dechiarate de vacante din causă că celŭ dintâiu stipendiatŭ nu s'a legitimatŭ de locŭ, ér alŭ doilea n'a produsŭ atestatŭ scolasticŭ satisfăcĕtorŭ despre progresulŭ făcutŭ în studie în anulŭ scolasticŭ 1887/8.

Pentru **trei stipendie de câte 63 fl. v. a.,** usuate de Corneliu Popŭ medicinistŭ, Titu Tilea gimnasistŭ absolutŭ şi Alfonsŭ Poparadu, studentŭ de a III-a clasă gimnasială, dechiarate de vacante din motivŭ, că nicĭ unulŭ dintre numiţii stipendiaţĭ nu s'a legitimatŭ despre progresulŭ făcutŭ în studie în decursulŭ anului scolasticŭ 1887/8.

La carĭ stipendie potŭ concurge:

*a)* numai tinerĭ studenţĭ miserĭ, carĭ suntŭ născuţĭ în Transilvania şi suntŭ românĭ de nascere;

*b)* carĭ pre lângă purtare morală bună au din studie calculĭ de **Eminenţiă.**

*c)* ascultătorii de cursulŭ filosoficŭ, carĭ se prepară de profesorĭ pentru gimnasie, carĭ au sĕ fiă teologĭ absoluţĭ, mai încolo ascultătorii de medicină, de dreptŭrĭ, de sciinţele reale, precum suntŭ: technică, montanistică, silvanistică şi la vr'o academiă comercială.

*d)* dintre concurenţĭ vorŭ avé preferinţă în înţelesulŭ testamentului, ceteris paribus, cei de origine nobilĭ şi consângenii piului fundatorŭ;

*e)* dela concurenţĭ se recere, ca **pre lângă testimoniele alăturate în copie autentice şi nu în origine** la cererile concursuale, se mai producă: carte de botezŭ, atestatŭ de paupertate, care sĕ fiă subscrisŭ de antistia comunală politică şi de parochulŭ concernente, şi întăritŭ cu sigilulŭ parochialŭ şi celŭ comunalŭ, precum şi cu subscrierea oficiului pretorialŭ, ér în cetăţĭ şi opide cu subscrierea antistiei cetăţiene séu opidane, — în urmă

*f)* concurenţii sĕ numéscă espresŭ institutulŭ, la care şi unde vorŭ sĕ continue sciinţele academice orĭ gimnasiale.

Cererile concursuale ăstmodŭ adjustate sĕ le subştérnă până la terminulŭ prefiptŭ consistoriului metropolitanŭ subsemnatŭ.

Concursele, carĭ nu vorŭ fi astfeliu instruite şi nu se vorŭ subşterne în terminulŭ prefiptŭ, nu se vorŭ lua în consideraţiune.

*Blaşiu,* din şedinţa consistorială ţinută în 11 Augustŭ 1888.

**Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.**

120—123, 3—1

No. 2624—1888.

II.

## Escriere de concursŭ.

Pentru **unŭ stipendiu de 60 fl. v. a. din Fundaţiunea fericitului Episcopŭ Ioan Bobŭ,** usuatŭ de Georgiu Anca gimnasistŭ absolutŭ, şi dechiaratŭ de vacantŭ din causă, că beneficiatulŭ nu s'a legitimatŭ despre progresulŭ făcutŭ în studie în anulŭ scolasticŭ 1887/8 se escrie concursŭ **cu terminulŭ pre 15 Septemvre 1888,**

Doritorii de a obţine acestŭ stipendiu au de a-şĭ instrui cererile sale amĕsuratŭ condiţiunilorŭ espuse mai susŭ în escrierea de concursŭ pentru stipendiele romanţiane, şi pre acele a le subşterne subsemnatului consistoriu.

*Blaşiu,* din şedinţa consistorială ţinută în 11 Augustŭ 1888.

**Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.**

No. 2624—1888.

III.

## Escriere de concursŭ.

Pentru **unŭ stipendiu de 50 fl. v. a. din Fundaţiunea fericitului Gavrilŭ Vaida,** usuatŭ de Dionisiu Vaida, gimnasistŭ absolutŭ, şi dechiaratŭ de vacantŭ din causă, că stipendiatulŭ nu s'a legitimatŭ despre progresulŭ făcutŭ în studie în anulŭ scolasticŭ 1887/8, se escrie concursŭ **cu terminulŭ pre 15 Septemvre 1888 st. n.**

Cei carĭ dorescŭ sĕ obţină acestŭ stipendiu, concursele sale instruite conformŭ condiţiunilorŭ espuse în concursulŭ pentru stipendiele romanţiane, au sĕ le subştérnă subsemnatului consistoriu metropolitanŭ până la terminulŭ prefiptŭ.

*Blaşiu,* din şedinţa consistorială ţinută în 11 Augustŭ 1888.

**Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.**

No. 2624—1888.

IV.

## Escriere de concursŭ.

Pentru **unŭ stipendiu de 180 fl. v. a. din Fundaţiunea Clainiană,** usuatŭ de Augustinŭ Berianu studente la academia montanistică din Schemnitz, şi dechiaratŭ de vacantŭ din causă că nu s'a legitimatŭ despre progresulŭ făcutŭ în studie în decursulŭ anului scolasticŭ 1887/8, se escrie concursŭ cu terminulŭ de **15 Septemvre a. c. st. nou.**

Concurenţii la acestŭ stipendiu au de a'şĭ instruí cererile sale în sensulŭ condiţiunilorŭ înşirate în concursulŭ pentru stipendiele romanţiane, şi pre acele până la terminulŭ indicatŭ a le subşterne acestui consistoriu metropolitanŭ.

*Blaşiu,* din şedinţa consistorială ţinută în 11 Augustŭ 1888.

**Consistoriulŭ metropolitanŭ gr. cat. de Alba-Iulia.**





Nru 143—1888.

## CONCURSU.

Pentru ocuparea postului de contabilŭ cu 2 óre pe ḑi, la Biserica română ort. rĕsărit. dela St. Nicolae din Braşovŭ, se escrie concursŭ cu terminŭ până la 15 Augustŭ 1888 st. vechiu.

Despre sistemulŭ şi modalitatea, după care este a se purta contabilitatea, cu care este împreunatŭ unŭ salariu de 400 fl. v. a. pe anŭ, sĕ póte lua informaţiune detaiată dela Epitropia parochială a Bisericei susnumite.

Braşovŭ, 21 Iuliu 1888 st. vechiu.

**Comitetulŭ parochialŭ alŭ bisericei române ort. rĕsărit. dela St. Nicolae.**

119,3—3